GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

La sèquia Monar passa a ser de titularitat pública municipal.

Actualitat Girona | 16/05/2014 | 18:49

L'empresa Sala i Bertran cedeix gratuïtament als ajuntaments de Girona, Salt i Bescanó la propietat de l'espai.

Els alcaldes de Girona, Salt i Bescanó, Carles Puigdemont, Jaume Torramadé i Xavier Soy, i els representants de l'empresa Sala i Bertran signaran properament el document administratiu de cessió del ple domini de les finques registrals que configuren la sèquia Monar. D'aquesta manera, aquest espai hidrològic que passa pel terme municipal de les tres localitats passarà a ser de titularitat pública municipal. Sala i Bertran SA cedeix i transmet gratuïtament als tres consistoris les finques que componen la sèquia.

L'adquisició de la propietat de la sèquia implicarà garantir el curs de l'aigua fins al riu Onyar. Amb aquest acord, perfeccionat al segle XXI, es recupera una propietat històrica que data del segle XI i que des de l'Edat Mitjana ha estat vinculada a la ciutat per ser destinada a ús del poble, inicialment per a reg i força motriu i actualment com a sistema urbanístic que integra el paisatge urbà.

Durant la presentació de la cessió, que s'ha fet aquesta tarda, l'alcalde de Girona, Carles Puigdemont ha reivindicat la funció de la sèquia "com a cordó umbilical i que ha estat un eix de vida, per la banda natural, per la banda econòmica i per la banda humana". L'alcalde de Bescanó, Xavier Soy, ha assenyalat que el "procés ha estat llarg però l'acció conjunta dels tres ajuntaments ho ha fet possible". Finalment, Jaume Torramadé ha parlat de la sèquia com quelcom "intrínsec a la història de Salt".

Amb l'obtenció de les finques integrants de la sèquia Monar, qualificades com a sistema d'espais lliures i sistema hidrològic en els plans generals d'ordenació urbana de Girona, Salt i Bescanó, els ajuntaments dels tres municipis podran destinar aquest espai a les finalitats urbanístiques previstes en els respectius planejaments urbanístics municipals.

Gràcies a aquesta operació de cessió, Girona, Salt i Bescanó recuperaran una infraestructura històrica que sempre ha estat al servei dels tres municipis, igual que passa amb altres ciutats molt vinculades amb l'aigua com Banyoles. La sèquia s'incorporarà als patrimonis dels tres consistoris com a bé de domini públic.

Apunts històrics

La sèquia Monar, també coneguda històricament com a rec Comtal, és un rec que surt del Ter, a l'alçada de Bescanó i segueix, passant per Salt i pel barri de Santa Eugènia de Ter, fins al centre de Girona, on desguassa a l'Onyar, a tocar de la plaça de Catalunya. Malgrat que es desconeix l'origen exacte de la sèquia, les primeres referències documentals que s'han trobat són de principis del segle XI.

Ja des del segle XI va servir principalment per regar les terres del pla de Girona i va propiciar el desenvolupament agrícola de la zona. Aquesta producció agrària va revertir en els mercats de Girona i, juntament amb altres factors, va afavorir el creixement de la ciutat. També des d'aquests anys es comencen a construir molins, principalment per moldre el gra, a la vora de la sèquia, especialment a la zona del Mercadal.

L'aigua de la sèquia va ser aprofitada, a partir del segle XVII, per a l'ús industrial, com a força motriu de molins. El pas del Monar pel barri del Mercadal va convertir aquest barri en un important sector fabril. L'aigua del rec abastia els molins fariners, drapers i paperers i aquest fet va afavorir la instal·lació d'altres indústries tèxtils als seus voltants, com teixidors i tintorers.

Amb el pas dels anys les activitats medievals van deixar pas a grans indústries mecàniques. A Santa Eugènia de Ter, els antics molins del Monar van ser substituïts per una fàbrica tèxtil, ja documentada al 1819, que anys després es convertiria en la Marfà. El 1842 la companyia Oliva, Flores i Cia va comprar la sèquia Monar i altres edificis municipals del Mercadal per fundar La Gerundense, la primera fàbrica de paper continu de Catalunya, que es va mantenir en funcionament fins al 1973.

L’any 1923 Miquel Santaló va assenyalar les diferents empreses que prenien aigua de la sèquia Monar a Girona: la fàbrica de ciment Pérez-Xifra, la central elèctrica de l’Ajuntament de Girona (actual central elèctrica del Molí), la fàbrica de paper continu de Salieti i Sala (La Gerundense) o la Grober, fàbrica de botons. El 1973 constaven encara com a usufructuàries de la sèquia la Marfà, la central elèctrica municipal, la Sala i Bertran (antiga La Gerundense) i la Grober, agrupades en l’Agrupació d’Usuaris Industrials i que contribuïen al manteniment de la sèquia.

Al llarg dels anys setanta, les fàbriques del Mercadal van anar tancant. A partir d’aquell moment, la sèquia va ser coberta, fet que va permetre el desenvolupament urbanístic dels sector per on passava. Tot i això, les seves aigües van continuar sent utilitzades per al rec i al 2006 es va constituir la Comunitat de Regants de la Sèquia Monar. Actualment, continua subministrant cabal a les aigües de l’Onyar.

Autor:

https://gironanoticies.com/noticia/29251-la-sequia-monar-passa-a-ser-de-titularitat-publica-municipal.htm